

## Пролог

### Да живееш

*Седем години и половина по-рано*

Гавилар Колин беше на прага на безсмъртието.

Трябваше само да намери подходящите Слова.

Заобиколи деветте Меча на Чест, забити в каменната земя. Въздухът миришеше на изгоряла плът – беше присъствал на достатъчно погребални клади и познаваше миризмата, макар че тези тела не бяха изгорени след битката, а по време на нея.

– Наричат го Ахариетиам – заговори той и плъзна ръка по Мечовете, като я задържа върху всеки един. Дали и неговото Острие щеше да бъде пропито със сила и история като тях, когато станеше Вестител? – Краят на света. Лъжа ли е било?

– Мнозина го наричат така и вярват в това, което казват – отвърна Отеца на Бурята.

– А собствениците на тези оръжия? – Гавилар посочи към Остриетата. – В какво вярваха Вестителите?

– Ако бяха изцяло правдиви, нямаше да търся нов шампион – отбеляза Отеца на Бурята.

Гавилар кимна.

– Кълна се да служа на Чест и Рошар като Вестител. По-добре, отколкото са го правили те.

– Тези слова не се приемат. Няма да ги откриеш случайно, Гавилар.

Въпреки това щеше да опита. Докато се превръщаше в най-могъщия човек на света, Гавилар често постигаше онова, което другите смятаха за невъзможно. Той отново заобиколи кръга с Мечовете, останал сам с тях в сянката на монолитните камъни. След десетки посещения на това видение можеше да назове всяко Острие според неговия Вестител. Отеца на Бурята обаче продължаваше да се сдържа при споделянето на информация.

Все едно. Гавилар щеше да получи наградата си. Изтръгна дългия извит Меч на Йезриен от камъка, замахна и разсече въздуха.

– Нохадон се е срещнал с Вестителите и ги е опознал.

– Да – призна Отеца на Бурята.

– Там са, нали? Правилните Слова са някъде в „Пътят на кралете“.

– Да.

Гавилар беше запаметил цялата книга – преди години се беше научил да чете, за да може да търси тайни, без да ги разкрива пред жените в живота си. Той

захвърли Вълшебния меч на Вестителя встрани и оръжието издрънча в камъка, което накара Отеца на Бурята да изсвисти.

Гавилар се сгълча наум. Това беше само видение и фалшивите Мечове не означаваха нищо за него, но Отеца на Бурята трябваше да го смята за благочестив и достоен поне засега. Взе Меча на Чана. Харесваше му, защото орнаментиката раздвояваше острието с прорез по средата. Дългият процеп щеше да е крайно непрактичен за обикновен меч. Ала този показваше, че Острието е изключително.

– Чанаранач е била войник и това е войнишко острие – разсъждаваше Гавилар. – Твърдо и право, ако не броим тази малка невъзможност в центъра. – Той вдигна Меча и разгледа острието. – Имам чувството, че познавам всеки от тях добре. Те са мои събратя, но не бих ги разпознал в тъпа.

– *Твои събратя? Не прекалявай, Гавилар. Намери Словата.*

Бурята да ги отнесе тези Слова. Най-важните думи, които Гавилар някога щеше да изрече. С тях той щеше да стане шампион на Отеца на Бурята и както беше предположил – дори нещо повече. Гавилар подозираше, че ще бъде приет в Клетвеното съглашение и ще се възвиси отвъд смъртността. Не попита кой Вестител ще замени – струваше му се грубо, а не искаше да изглежда груб пред Отеца на Бурята. Подозираше обаче, че ще заеме мястото на Таленелат, онзи, който не бе оставил Меча си.

Гавилар заби Острието обратно в камъка.

– Да се връщаме.

Видението свърши веднага и той се озова в кабинета на втория етаж на двореца. Рафтове с книги, тихо бюро за четене, гоблени и килими, които да заглушават гласовете. Гавилар се беше пременил за предстоящото пиршество в кралски одежди, по-скоро архаични, отколкото модерни. Подобно на брадата му облеклото се открояваше сред светлооките аleti. Искаше да го възприемат като древен исполин, за когото дребните им играчки бяха твърде недостойни.

По принцип тази стая принадлежеше на Навани, но дворецът беше негов. Рядко го търсеха тук, а и му трябваше убежище от нищожните хора с нищожните им проблеми. Понеже разполагаше с време преди срещите, Гавилар избра тънка книга, в която се описваха последните проучвания на района около Пустите равнини. Ставаше все по-сигурен, че там се намира древна отключена Клетвена порта. Чрез нея Гавилар можеше да открие митичния Уритиру, в който се криеха древните хроники.

Щеше да намери правилните Слова. Беше близо. Мъчително близо до онова, за което всички хора тайно жадуваха, ала само десет бяха постигнали. Вечен живот и завет, обхващащ цели хилядолетия – защото можеш да живееш достатъчно дълго, че да го оформиш.

– *Не е толкова величествено, колкото си мислиш – обади се духчето.*

Гавилар застина. Отеца на Бурята не умееше да чете мислите му, нали? Не. Не, беше го проверил. Той не подозираше за най-дълбоките му размисли, най-дълбоките му кроежи. Ако знаеше какъв е наистина, нямаше да работи с него.

– Кое? – попита Гавилар и върна книгата обратно.

– *Безсмъртието* – каза Отеца на Бурята. – *То мъчи мъжете и жените, пресушава душите и умовете. Вестителите са луди, поразени са от неестествени болести, характерни за древната им природа.*

– Колко време отне? – попита Гавилар. – Преди да се появят симптомите?

– *Трудно ми е да определя. Хиляда години, може би две хиляди.*

– Значи, разполагам с толкова време, за да намеря решение. Далеч разумен срок, отколкото само един век, колкото се предоставя на един смъртен, ако извади късмет. Не си ли съгласен?

– *Не съм ти обещавал този дар. Предполагаш, че ти предлагам това, но аз търся само застъпник. И все пак, кажи ми, би ли приел цената да станеш Вестител? Всички, които познаваш, ще са се превърнали в прах, когато се върнеш.*

И ето я лъжата.

– Кралят има дълг към своя народ – издекламира Гавилар. – Ако стана Вестител, ще защита Алеткар по начин, по който никой владетел не го е правил досега. Мога да понеса лично страдание, за да го постигна. „Ако ще мра – добави Гавилар, цитирайки „Пътят на кралете“, – ще го направя, след като съм изживял живота си както трябва. Целта няма значение, важен е пътят, по който я достигаш.“

– *Тези слова не се приемат* – отсече духчето. – *Няма да откриеш Словата с налучкване, Гавилар.*

Да, но Словата се намираха някъде в този том. Скрити сред праведните наравоучения като белогръб в хресталак. Гавилар Колин не беше свикнал да губи. Хората получаваха каквото очакваха. Той очакваше не просто победа, а божественост.

Стражът почука тихо. Настана ли време? Гавилар извика на Теарим да влезе и той го стори. Тази вечер стражът носеше Бронята на Гавилар.

– Ваше Величество – рече Теарим, – брат ви е тук.

– Какво? Не Рестарес? Как ме намери Далинар?

– Подозирам, че ни е видял на пост, Ваше Величество.

Неприятно.

– Пуснете го.

Стражът се оттегли. Секунда по-късно Далинар нахлу, грациозен колкото трикрак чул. Затръшна вратата и изръмжа:

– Гавилар! Искам да поговоря с паршендите.

Гавилар вдиша дълго и дълбоко.

– Братко, ситуацията е много деликатна и не желаем да ги обидим.

– Няма да ги обидя – промърмори Далинар.

Носеше разтворена такама, дрехата на старомодния воин, и мощните му гърди стърчаха на показ – с няколко посивели косъма. Той профуча покрай Гавилар и се тръшна на стола до бюрото.

Горкият стол.

– Защо изобщо те е грижа за тях, Далинар?

Гавилар сложи дясната си ръка на челото.

– А теб? – настоя да узнае Далинар. – Този договор, внезапният ти интерес към земите им... Какво си намислил? Кажи ми.

Драгият прям Далинар. Изтънчен колкото кана рогоядско бяло. И също толкова разумен.

– Стреляй направо – подкани го Далинар. – Планираш ли да ги завладееш?

– Защо ще подписвам договор, ако възнамерявах това?

– Не знам – сви рамене Далинар. – Просто... не искам нищо да им се случва. Допаднат ми.

– Те са парши.

– Харесвам паршите.

– Досега не си забелязвал парш, освен ако не се е забавил да ти донесе питие.

– Има нещо в тях. Усещам... сродство.

– Това е глупаво. – Гавилар отиде до бюрото и се наведе към брат си. – Далинар, какво става с теб? Къде е Тоягата?

– Може би е уморен – отвърна Далинар. – Или заслепен. От саждите и пепелта на мъртвите, които постоянно са му пред очите...

Отново ли хленчеше за Дълбините? Ама че огромна досада. Рестарес щеше да дойде скоро, а после... и Тайдакар. Толкова много изправени ками, крепящи се само на върховете на остриетата, които Гавилар трябваше да поддържа в идеален баланс, за да не паднат и да не го порежат. Нямаше време да се занимава с кризите на съвестта на Далинар точно сега.

– Братко – подхвана Гавилар, – какво би казала Иви, ако те види такъв?

Това беше внимателно наточено копие, което умело се плъзна в корема на Далинар. Пръстите му се вкопчиха в масата и той се сви, щом чу името ѝ.

– Би искала да се изправиш като воин – продължи Гавилар меко. – И да защитиш Алеткар.

– Аз... – прошепна Далинар. – Тя...

Гавилар подаде ръка на брат си и го вдигна на крака, след което го поведе към вратата.

– Стегни се.

Далинар кимна и хвана дръжката на вратата.

– О – досети се Гавилар. – Братко? Тази вечер следвай Кодекса. Ветровете носят нещо странно.

Кодексът повеляваше да не се пие, когато предстоеше битка. Подканване, което да напомни на Далинар, че ще присъства на гощавка и ще има много вино подръка. Макар брат му да смяташе, че никой не знае за убийството на Иви, Гавилар беше разбрал истината, което му позволяваше да използва подобни фини манипулации.

След миг Далинар излезе навън – тромавият му, податлив на внушения мозък вероятно беше съсредоточен върху две неща. Първо, какво е сторил с Иви. Второ, как да намери достатъчно силно питие, за да забрави за първото.

Щом мъжът се отдалечи по коридора, Гавилар махна на Теарим да се приближи. Стражът беше един от Синовете на Чест – още една кама, която Гавилар придържаше в равновесие, защото не биваше да разберат, че е надраснал планове им.

– Проследи брат ми – нареди Гавилар. – Погрижи се да получи нещо за пиене, може да го заведеш до тайните запаси на жена ми.

– Заповядайте да го направя преди няколко месеца, Ваше Величество – прошепна в отговор Теарим. – Боя се, че не е останало много. Той обича да дели с войниците си.

– Е, намери му нещо – настоя Гавилар. – Аз ще посрещна Рестарес и останалите, когато пристигнат. Върви.

Войникът се поклони и последва Далинар, а Вълшебната му броня затрака. Гавилар затвори вратата плътно. Не се изненада, когато гласът на Отеца на Бурята се промъкна в съзнанието му:

– *Не виждаш какъв потенциал притежава.*

– Далинар ли? Разбира се, че притежава. Ако успея да го насоча в правилната посока, ще изгори цели народи.

Гавилар просто трябваше да го тъпче с алкохол през останалото време, за да не изгори неговия.

– *Способен е на повече неща, отколкото си мислиш.*

– Далинар е голям, тъп и брутален инструмент, който прилагаш върху проблемите, докато не ги разбиеш – рече Гавилар и потръпна, щом си спомни как бе видял брат си да се приближава през бойното поле. Окъпан в кръв. Очите му като че ли светеха в червено под шлема, жадни за живота на Гавилар...

Този образ го преследваше. За щастие, както болката, така и зависимостта правеха Далинар достатъчно лесен за контролиране.

Скоро ново почукване прекъсна Гавилар. Той отвори вратата и не откри нищо навън, ала Отеца на Бурята изсвистя предупредително в съзнанието му и кралят усети внезапен хлад.

Когато се обърна, зад него стоеше старият Тайдакар. Самият Господар на белезите, силует в плътно наметало с качулка, раздрано в долната част. Бури небесни!

– Даде ми обещания – започна Тайдакар. Качулката засенчваше лицето му.  
– Споделих ти информация, Гавилар, от най-ценно естество. В отплата поисках само един човек. Кога ще ми предадеш Рестарес?

– Скоро – увери го Гавилар. – Първо ще спечеля доверието му.

– Струва ми се, че не се интересуваш толкова от нашата сделка, колкото от собствените си мотиви. Струва ми се, че съм те насочил към нещо ценно, което си решил да запазиш. Струва ми се, че играеш игрички.

– Струва ми се – каза Гавилар, приближавайки се до закачулената фигура, – че не си в състояние да отправяш искания. Нуждаеш се от мен. Предлагам просто... да продължим да си играем.

Тайдакар остана неподвижен за момент. След това с въздишка протегна облечените си в ръкавици ръце и свали качулката. Гавилар замръзна – въпреки неколнократните им срещи никога досега не беше виждал лицето на този мъж.

Тайдакар беше направен изцяло от мека бяло-синя светлина. Беше по-млад, отколкото Гавилар си представяше – на средна възраст, не съсухрен старец, какъвто му се струваше. През едното му око бе забит голям шип, също син. Краят стърчеше от задната част на черепа му. Дали беше някакво духче?

– Гавилар, пази се – предупреди го Тайдакар. – Все още не си безсмъртен, а си играеш със сили, които са способни да раздробят смъртните на акси.

– Знаеш ли кои са? – попита Гавилар жадно. – Най-важните думи, които някога ще изрека?

– Не – отвърна Тайдакар. – Ала ме послушай: нищо не е такова, каквото си мислиш. Предай Рестарес на моите агенти и ще ти помогна да възстановиш древните сили.

– Надраснах това.

– Няма как да „надраснеш“ прилива, Гавилар. Или плуваш с него, или те отнася. Плановите ни вече са в ход. Макар че, ако трябва да съм честен, не знам дали сме постигнали много. Приливът настъпва независимо от всичко.

Гавилар изсумтя.

– Е, аз възнамерявам да...

Тайдакар го прекъсна, като се преобрази. Лицето му се разтопи в проста летяща сфера с някаква мистериозна руна в центъра. Наметалото, тялото и ръкавиците му се превърнаха в струйки дим и се изпариха.

Гавилар зяпна. Това... много приличаше на силите на Тъкачите на Светлина, за които беше чел. Сияйните рицари. Нима Тайдакар беше...?

– Знам, че днес ще се срещнеш с Рестарес – завибрира сферата – тя нямаше уста. – Подготви го и го предай на агентите ми за разпит. Или ще си понесеш последствията. Това е ултиматум, Гавилар. Не искаш да ми станеш враг.

Светецата сфера се сви, стана почти прозрачна и се придвижи към вратата, после се понесе надолу и изчезна през процепа.

– Какво беше това? – обърна се Гавилар към Отеца на Бурята, напрегнат.

– *Нещо опасно* – отвърна духчето в ума му.

– Сияен ли е?

– *Не. Подобно е, но не.*

Гавилар осъзна, че трепери. Глупаво. Той беше крал, който скоро щеше да стане полубог, бурите да го отнесат! Съдбата го чакаше, нямаше да се разсейва с евтини номера и неясни заплахи. Въпреки това опря ръка на бюрото и вдиша дълбоко, а пръстите му разбъркаха разпръснатите бележки и чертежи на последната механична фикс идея на съпругата му. Не за пръв път се чудеше дали Навани може да разреши този проблем. Липсваше му как крояха планове навремето. Кога последно се бяха смели заедно? Той, Иалаи, Навани и Торол?

За съжаление, тази тайна не беше от онези, които се споделят. Иалаи и Садеас щяха да му отнемат наградата, ако можеха – и Гавилар не би ги винил. Навани обаче... дали и тя щеше да се опита да си присвои безсмъртието? Дали изобщо щеше да види стойността му? Тя беше много умна, много хитра в някои отношения. Ала когато той говореше за целите си за по-велик завет, тя се губеше в подробностите. Отказваше да мисли за планината, защото се тревожеше за разположението на подножието.

Съжаляваше за разстоянието между тях. Тази студенина, която растеше – по-точно се беше разраснала – във връзката им. Мисълта за нея породила болка в сърцето му. Трябваше да...

*Всички, които познаваш, ще са се превърнали в прах, когато се върнеш...*

Може би така беше най-добре.

Имаше планове как да намали продължителността на отсъствието си от този свят, но вероятно щеше да отнеме няколко опита, за да ги усъвършенства. Затова... най-добре да намали обвързаностите. За да направи разреза чист. Като с Вълшебен меч.

Той се зае с кроежите си и беше добре подготвен, когато Рестарес пристигна. Оплешивяващият мъж не почука. Надникна и боязливо се озърна към всеки ъгъл, преди да се вмъкне през вратата. Последва го сянка: висок властен макабак с родилно петно на едната буза. Гавилар беше наредил на слугите да се отнасят с тях като с посланици, но все още не му се бе удала възможност да говори с непознатия.

Новодошлият пристъпваше с известна... решителност. Непреклонност. Не беше човек, който прави път на другите. Нито на вятъра, нито на бурята, определено не и на хората.

– Гавилар Колин – произнесе мъжът, без да му подаде ръка или да се поклони.

Погледите им се срещнаха. Впечатляващо. Гавилар очакваше... да прилича на Рестарес.

– Да пием – предложи кралят и посочи към тезгяха.

– Не – отказа мъжът.

Без да благодари или да отправи похвала. Интересно. Интригуващо.

Рестарес зашава като дете, на което се предлагат бонбони. Дори сега, след като се присъедини към новото възплащение на Синовете на Чест, Гавилар намираще Рестарес за... странен. Ниският оплешивяващ мъж подуши всяко от вината. Никога не пиеше в присъствието на Гавилар, но въпреки това ги проверяваше. Сякаш искаше да открие отрова и да докаже, че параноята му е оправдана.

– Съжалявам – смънка Рестарес и закърши ръце, надвесен над питиетата. – Съжалявам. Не... не съм жаден днес, Гавилар. Съжалявам.

На Гавилар му идеше да го избута и да поеме контрола над Синовете на Чест. Само че някои от останалите, например Амарам, го уважаваха. Освен това... защо Тайдакар се интересуваше толкова от Рестарес? Нямаше начин той да е важен. Вероятно високият му приятел притежаваше същинската сила. Дали в продължение на две години бяха държали Гавилар в неведение за нещо толкова съществено?

– Радвам се, че пожела да се срещнем – каза Рестарес. – Да, тъм... защото... тъм... Обявление. Имам обявление.

Гавилар се намръщи.

– Какво?

– Чух, че търсиш начин да, тъм, върнеш Пустоносните?

– Ти си основал Синовете на Чест, Рестарес, за да възстановиш древните клетви и Сияйните рицари. Е, те са изчезнали заедно с Пустоносните. Следователно, ако върнем Пустоносните, ще си върнем и силите.

*По-важното е, че Вестителите ще се върнат от земите на мъртвите, за да ни поведат отново, помисли си той.*

*А аз ще заема мястото на един от тях.*

– Не, не, не – опълчи се Рестарес, необичайно категоричен. – Искях честта на хората да се върне! Искях да открием какво е направило онези Сияйни рицари толкова велики. Преди нещата да се объркат. – Той прокара ръка през оредялата си коса. – Преди... аз да ги накарам... да се объркат...

Рестарес не срещна очите на Гавилар.

– Ние... не бива повече да се опитваме да възстановим силите – каза Рестарес. Гласът му утихна и той потърси строгия си приятел за подкрепа. – Не можем... да си позволим още едно Завръщане...

– Рестарес – прекъсна го Гавилар и се приближи до дребния мъж. – Какво ти става? Възнамеряваш да предадеш всичко, в което вярваме?

*Или поне онова, в което се преструваме, че вярваме.* Гавилар деликатно застана така, че да се надвеси над Рестарес.

Мъжът вдигна очи, зениците му се разшириха.

– Той те търси – допълни Гавилар. – Досега те защитавах. Какво иска от теб, Рестарес?

– Тайни – прошепна Рестарес. – Той... не понася... някой да крие тайни.

– Какви тайни? – процеди Гавилар, което накара Рестарес да потръпне. – Достатъчно дълго търпах лъжите ти. Какво се случва? Какво иска Тайдакар?

– Знам къде е скрита. Къде е душата ѝ. Ба-Адо-Мишрам. Даряващата с форми. Единствената, която би могла да му съперничи. Тази, която... предадохме.

Ба-Адо-Мишрам? Защо Тайдакар би се интересувал от Несътворена? Това парче от пъзела изглеждаше странно. Гавилар отвори уста, но нечия ръка стисна рамото му като менгеме. Кралят се обърна и видя приятеля на Рестарес – макабака, който стоеше зад него.

– Какво си направил? – попита мъжът с леден глас. – Гавилар Колин. Какви действия си предприел, за да постигнеш целта, към която моят другар погрешно те е подтикнал?

– Нямах представа – отвърна Гавилар и се вгледа в очите на непознатия, докато мъжът най-накрая не отпусна хватката си.

Гавилар извади кесия от джоба си и небрежно изсипа на масата купчина сфери и скъпоценни камъни.

– Близко съм. Рестарес, не бива да си изпускаш нервите точно сега!

Непознатият се вторачи в него, устните му се разтвориха. Той посегна към една от сферите, която светеше с тъмна, почти негативна виолетова светлина. Невероятна светлина в цвят, който не би трябвало да съществува. Щом пръстите на непознатия се доближиха, той ги отдръпна, след което се обърна оцъклен към Гавилар.

– Ти си глупак. Ужасен глупак, който се втурва към бурята с пръчка и си въобразява, че ще се пребори с нея. Какво си направил? Откъде си взел Пустоносна светлина?

Гавилар се усмихна. Никой от тях не знаеше за тайния учен, с когото разполагаше. Майстор на науките. Човек, който не беше нито от Призрачна кръв, нито от Синове на Чест.

Човек от друг свят.

– Задействах плана – заяви Гавилар, като погледна към Рестарес. – И проектът е успешен.

Рестарес се изправи.

– Бил е... успешен? Това ли е Светлината... – Той се обърна към приятеля си.  
– Може да проработи, Нейл! Може да ги върнем обратно, а после да ги унищожим. Ще се получи.

Нейл. Бурите да го отнесат! Гавилар беше наясно – но се опитваше да не обръща внимание – че Рестарес се преструва на Вестител, за да впечатли другите. Дребният мъж не знаеше, че Гавилар се е запознал с Отеца на Бурята, който му беше казал истината: че всички Вестители отдавна са умрели и са отишли на Брейз.

Значи, този непознат се представяше за Налан, Вестителя на справедливостта? Той... определено изглеждаше като него. Често изобразяваха Вестителя като внушителен макабак. А този родилен белег... поразително приличаше на онзи на по-старите картини.

Не. Това беше нелепо. За да го повярва, първо трябваше да повярва, че от всички възможни хора именно Рестарес е Вестител.

Непознатият се опита да изгледа Гавилар кръвнишки. Неподвижен, със студено изражение. Монолит, а не човек.

– Твърде опасно е.

Гавилар удържа на зора му. Светът щеше да се подчини на неговите желания. Винаги го бе правел досега.

– Но ти си кралят – отстъпи накрая мъжът. – Твоята воля... е закон... по тези земи.

– Да – кимна Гавилар. – Точно така. Рестарес, имам още една добра новина. Можем да вземем Пустоносна светлина от бурята и да я отнесем във Физическото селение. Можем дори да я пренесем от тук до Преизподнята, както ти пожела.

– Това е начин – смотолеви Рестарес и погледна към Нейл. – Начин... да избягаме...

Нейл махна към сферите.

– Това, че можем да ги местим до Брейз и обратно, не означава нищо. Твърде близо е, за да има значение.

– Само преди няколко години беше невъзможно – подчерта Гавилар. – Това е доказателство. Връзката не е прекъсната и кутията може да бъде използвана за пътуване. Не толкова надалеч, колкото ви се иска, но пътуването трябва да започне все отнякъде.

Не знаеше защо Рестарес изгаря от нетърпение да изпрати Светлината в Морето на сенките. Тайдакар също искаше тази информация. Начин да пренасят Светлина на Бурята и новата Пустоносна светлина на дълги разстояния. Докато размишляваше, Гавилар зърна нещо. Вратата беше притворена. А през нея надничаше око.

Преизподня! Навани. Колко ли беше чула?

– Съпруге – започна тя и веднага се вмъкна в стаята. – Липсваш на гостите. Ти май си изгубил представа за времето.

Той потисна гнева си от шпионирането и се обърна към Рестарес и приятеля му.

– Господа, моля ви да ме извините.

Рестарес отново прокара ръка през тънката си коса.

– Искам да науча повече за проекта, Гавилар. Освен това държа да знаеш, че тази вечер тук има още един от нас. Одеве забелязах следи от работата ѝ.

Друг? Друг Син на Чест.

Не, той имаше предвид друг Вестител. Рестарес откачаше все повече.

– Скоро ми предстои среща с Мерида и останалите – успокои го Гавилар.  
– Те би трябвало да имат повече информация за мен. Можем да поговорим след събитието.

– Не – надигна остро глас макабакът. – Съмнявам се, че ще стане.

– Заслужава си да задълбаем, Нейл! – настоя Рестарес, макар да последва Гавилар, който изведе и двамата от стаята. – Това е важно! Искам да открия изход. Това е единственият начин...

Гавилар затвори вратата. След това се обърна към съпругата си. Преизподня, тя би трябвало да знае, че не бива да го прекъсва. Тя...

Бури небесни! Роклята ѝ беше красива, а лицето ѝ – още по-прекрасно, въпреки че изглеждаше ядосана. Взираше се в него с блестящи очи, около нея сякаш се разстиляше огнен ореол.

Той се замисли още веднъж.

И отново отхвърли идеята.

Щом искаше да бъде бог, беше най-добре да прекъсне връзките с хората. Слънцето можеше и да обича звездите. Ала те не бяха равностойни.

\* \* \*

По-късно, след като се погрижи за Навани, Гавилар отново се усамоти. Този път в покоите си, където можеше да се изправи пред наученото.

– Кажи ми – поде той, докато прекосяваше мекия килим, за да разгледа картата на Рошар. – Защо Тайдакар се интересува толкова от Ба-Адо-Мишрам?

Отеца на Бурята образува вълни до Гавилар, които оформиха нещо като човешки облик. Беше мътен и неясен като мараня, предизвикана от силна топлина върху камъните.

– Тя създаде вашите парии по случайност – обясни той. – Много отдавна, точно преди Измяната, Мишрам се опита да се издигне и да замени Зло, като даде сили на Пустоносните.

– Любопитно. И после?

– *И после... се провали. Тя беше твърде дребно същество, за да поддържа цял народ. Всичко се срина и смелите Сияйни рицари затвориха Миширам в скъпоценен камък, за да ѝ попречат да унищожи целия Рошар. Паршите възникнаха като страничен ефект.*

Обикновените парши. Те бяха Пустоносни. Пикантна тайна, която бе измъкнал от Отеца на Бурята преди няколко седмици. Гавилар пристъпи към библиотеката, за да вземе един от новите затоплящи фабриали, които му бе донесъл ученият Рушур Крис. Извади го от платнения му калъф и го претегли.

Беше открил начин да пренася пустоносни духчета през Морето на сенките до този свят с помощта на скъпоценни камъни и алуминиеви кутии. Кой би се досетил, че любимата сфера за изследване на Навани ще се окаже толкова полезна? А ако коварната Аксиндует се изплъзнеше от обсега му, щеше да премине към следващата част без нея. Разполагаше със своя учен, макар че всъщност Гавилар беше озадачен от Светлината, която той създаваше... Светлина, която някак си можеше да убие Пустоносниите? Как Вашер беше направил...

Стори му се, че долавя слабо прашене от Отеца на Бурята. Светкавица? Колко мило.

– Досега не си оспорвал това, което правя – каза Гавилар. – Мислех, че връщането на Пустоносниите противостои на самата ти същност.

– *Понякога е необходимо противопоставяне* – отвърна Отеца на Бурята. – *Ако станеш шампион, ще имаш нужда от противник, с когото да се бориш.*

– Дай ми го – подтикна го Гавилар. – Сега. Направи ме Вестител. От това се нуждая.

Отеца на Бурята обърна блестящата си глава в негова посока.

– *Почти ги улучи.*

– Какво, това ли са думите? Искане?

– *Толкова си близо. И толкова далеч.*

Гавилар се усмихна, вдигна фабриала и се замисли за огнените духчета, затворени вътре. Отеца на Бурята ставаше все по-подозрителен, враждебен. Ако нещата не вървяха добре... дали щеше да успее да хване в капан самия Отец на Бурята?

Не след дълго Амарам пристигна с малка свита: двама мъже и две жени. Единият беше лейтенантът на Амарам. Другите трима навярно бяха важни новобранци от Синовите на Чест, поканени на пиршеството и получили правото на специална аудиенция с краля след това. Досадно, но си струваше. Гавилар разпозна двете жени от бележките, но не и възрастния мъж в роба. Кой беше той? Бурегадател? Амарам обичаше да ги държи наоколо, за да го учат на тяхната писменост, която съхраняваше някакво подобие на воринската отдаденост. Беше важно за него.

Гавилар посрещна последователно всеки от гостите и когато стигна до стареца, осъзна нещо. Това беше Таравангян, кралят на Карбрант. Прочут като човек без особено влияние и способности. Гавилар погледна към Амарам. Със сигурност нямаше да го поканят сред доверените им хора – трябваше да намерят онзи, който управляваше Карбрант задкулисно. Според шпионските доклади на Гавилар вероятно щеше да е една от двете жени.

Амарам кимна. Затова Гавилар произнесе речта си за древните клетви и Сияйните рицари – за отминалата слава и светлото бъдеще. Добра реч, но започваше да му омръзва. Някога думите му вдъхновяваха войските, а сега прекарваше целия си живот в срещи. След като приключи, той позволи на всички да си вземат питиета.

– Мерида – прошепна Гавилар и дръпна Амарам настрана. – Тези срещи стават все по-обременяващи. Експериментът ми беше успешен. Разполагам с оръжието.

Амарам се сепна, после заговори тихо:

– Искаш да кажеш...

– Да, след като върнем Пустоносните, ще имаме нов начин да се борим с тях.

– Или нов начин да ги контролираме – прошепна Амарам.

Е, това беше ново. Гавилар се замисли за приятеля си и за амбицията, която тези думи криеха. *Браво на теб, Амарам.*

– Трябва да възстановим Опустошенията – каза Гавилар. – Независимо от цената. Това е единственият начин.

– Съгласен съм – отвърна Амарам. – Сега повече от всякога. – Той се поколеба. – Усилията ми с дъщеря ти останаха безплодни. Мислех, че сме се разбрали.

– Просто ти трябва повече време, приятелю. За да я спечелиш.

Амарам жадуваше за трона, както Гавилар – за безсмъртието. Навярно Гавилар щеше да възнагради Амарам с него. Елокар със сигурност не заслужаваше да бъде крал. Той беше точно обратното на наследника, който Гавилар желаше.

Изпрати Амарам да поговори с останалите. След като се насладиха на питиетата си, Гавилар щеше да произнесе още една кратка реч. После можеше да се заеме с... Той се намръщи, щом забеляза, че един от новобранците не разговаря с останалите. Старецът Таравангян се взираше в картата на Рошар. Другите се засмяха на нещо, подхвърлено от Амарам. Таравангян изобщо не погледна към тях.

Гавилар се приближи, но преди да успее да го заговори, Таравангян прошепна:

– Замислял ли си се някога за живота, който даваме? На хората, които управляваме?

Гавилар не беше свикнал да се обръщат към него с такава фамилиарност, особено пък непознати. Но този Таравангян се смяташе за крал, навярно и за равен на Гавилар. Смехотворно – та той управляваше само един малък град.

– Вече не се тревожа за живота им, а за това, което предстои – рече Гавилар.

Таравангян кимна, изглеждаше умислен.

– Речта ти беше вдъхновяваща. Наистина ли вярваш в думите си?

– Ако не вярвах, щях ли да ги изрека?

– Разбира се, че да. Кралят винаги е готов да каже каквото е необходимо. Нямаше ли да е прекрасно, ако винаги вярвахме в думите си? – Той погледна към Гавилар и се усмихна. – Наистина ли вярваш, че Сияйните рицари ще се върнат?

– Да. Вярвам го.

– И не си глупак – замисли се Таравангян. – Значи, имаш основателни причини.

Гавилар зачеркна предишното си впечатление. Макар и малък, кралят си беше крал. Вероятно сред всички сановници в града тази вечер имаше поне един, който можеше... донякъде... да разбере бремето на човека, притиснат между короната и трона.

– Наближава опасност – сподели му тихо Гавилар, шокиран от собствената си искреност. – За тази земя. За този свят. Древна опасност.

Таравангян присви очи.

– Трябва да се боим не само от Опустошението – продължи Гавилар. – Те идват. Вечната буря. Нощта на скърбите.

Таравангян силно пребледня.

Вярваше му. Обикновено Гавилар се чувстваше глупаво, когато се опитваше да обясни истинските опасности, които му бе показал Отеца на Бурята – сблъска на шампионите, който щеше да определи съдбата на Рошар. Опасяваше се, че ще го помислят за обезумял. Но този човек... му вярваше?

– Къде си чул тези думи? – попита Таравангян.

– Не знам дали ще ми повярваш, ако ти кажа.

– А ти ще ми повярваш ли? – продължи Таравангян. – Преди десет години майка ми почина заради туморите си. Лежеше крехка в леглото си, обляна с твърде много парфюми, с които се мъчеше да задуши миризмата на смъртта. Погледна ме в последните си мигове... – Той срещна очите на Гавилар. – И прошепна: „Стоя пред него, над самия свят, и той говори истината. Опустошението е близо... Вечната буря. Нощта на скърбите“. После си отиде.

– Чувал съм за това – призна Гавилар. – Пророческите думи на умиращите...

– А ти къде си чул тези думи? – попита Таравангян почти умолително. – Кажи ми.

– Имам видения – отвърна Гавилар откровено. – Дадени са ми от Всемогъщия. За да можем да се подготвим. – Той погледна към картата. –

Изпраща ми Вестители, за да стана човекът, който трябва да бъда, и да спра това, което идва...

Дано Отеца на Бурята зърнеше искреността в Гавилар. Бурите да го отнесат дано... Изведнъж Гавилар го почувства. Докато стоеше там с този незначителен крал, той го почувства. Никога досега – през цялото това време – Гавилар не бе подозирал, че може да се окаже неадекватен за задачата си.

*Може би, помисли си той, трябва да насърча Далинар да възобнови обучението си. Да му напомня, че е войник.* Гавилар имаше ясното усещане, че не след дълго отново ще има нужда от Тоягата.

– Някой се приближава към вратата отвън – предупреди Отеца на Бурята.  
– Една от слушателите. Ешонаи. Има нещо в нея...

Паршенд? Гавилар се поколеба. Той обърна гръб на Таравангян, Амарам и другите, щастлив, че се е отървал от този странен старец и питащия му поглед. Трябваше да е незначителен. Защо изнервяше Гавилар?

Ешонаи влезе, след като Амарам предаде поканата му. Разговорът с нея мина гладко, като Гавилар я манипулираше изкусно, оттам и народа ѝ. Подготвяше ги за ролята, която щяха да изиграят.

\* \* \*

Уморен от пира след подписването на договора, Гавилар се оттегли в покоите си. Потъна в дълбокото си кресло до балкона и изпусна дълбока въздишка. В началото на кариерата си като военачалник не си бе позволявал лукса на мекотата. Погрешно предполагаше, че да харесва нещо меко, ще го направи мекушав.

Често срещана заблуда сред мъжете, които искаха да изглеждат силни. Не беше слабост да се отпуснеш. Чрез огромния си страх те даваха на простите неща власт над тях.

Въздухът затрептя пред него.

– Цял ден – каза Гавилар.

– Да.

– Първият от много такива – продължи Гавилар. – Скоро ще организирам експедиция обратно към Пустите равнини. Можем да се възползваме от новия ми договор, за да се сдобием с водачи, които да ни завеждат към центъра. Към Уритиру.

Отеца на Бурята не отговори. Гавилар не беше убеден, че духчето притежава човешки маниери. Днес обаче... тази извърната поза, загатната чрез изкривения въздух... мълчанието...

– Съжаляваш ли, че си ме избрал? – попита Гавилар.

– Съжалявам за начина, по който се отнесох с теб – призна Отеца на Бурята.

– Не трябваше да бъда толкова услужлив. Това те направи мързелив.

– Мързелив ли ти се струвам? – отвърна Гавилар с насмешка, за да скрие раздразнението си.

– *Не почиташ позицията, към която се стремиш. Усещам, че... не си застъпникът, от когото се нуждая. Може би... съм грешал през цялото време.*

– Каза, че си натоварен със задачата да намериш шампион. От Чест.

– *Вярно е. Не говоря по човешки начин. Но все пак, ако станеш Вестител, ще бъдеш изтезаван между Завръщанията. Защо това не те притеснява?*

Гавилар сви рамене.

– Просто ще се предам.

– Какво?

– Ще се предам. – Гавилар се надигна от мястото си. – Защо да оставам, за да ме мъчат и евентуално да загубя разсъдъка си? Всеки път ще се отказвам и ще се връщам незабавно.

– *Вестителите остават в Преизподнята, за да държат Пустоносните надалеч. За да им попречат да завладеят света. Те...*

– Затова Вестителите са десетте глупаци – заяви Гавилар и си наля питие от гарафата до балкона. – Ако не мога да умра, ще стана най-великият крал, когото този свят е познавал. Защо да ограничавам знанията и лидерството си?

– *За да спреш войната.*

– Защо ми е да спирам войната? – поинтересува се Гавилар, искрено развеселен. – Войната е пътят към славата, към обучението на нашите войници, за да възстановим Селенията на покой. Войниците ми трябва да са опитни, не мислиш ли? – Той се обърна обратно към блясъка, отпивайки глътка оранжево вино. – Не се страхувам от Пустоносните. Нека да останат и да се бият. Ако се преродят, то винаги ще имаме врагове за убиване.

Отеца на Бурята не отговори. Гавилар отново вложи старание да разчете позата на създаването. Гордееше ли се с него Отеца на Бурята? Гавилар смяташе, че решението е елегантно и недоумяваше защо Вестителите не са се сетили за него. Навярно бяха страхливци.

– *Ах, Гавилар – промълви Отеца на Бурята. – Виждам грешката в преценката си. Цялото ти религиозно възпитание... почиващо на лъжите за Ахариетиам и недостатъците на Чест... то те е насочило към това заключение.*

Преизподня! Отеца на Бурята не беше доволен. Изведнъж всичко се стори ужасно несправедливо на Гавилар. Ето че пиеше това отвратително вино, за да следва нелепия Кодекс – всячески проявяваше благочестие – и пак не беше достатъчно?

– Какво да сторя, за да ти служа? – попита Гавилар.

– *Не разбираш – отсече Отеца на Бурята. – Това не са Словата, Гавилар.*

– Тогава ми кажи какви са проклетите Слова! – викна той, блъсна чашата в масата и я счупи, разпръсвайки вино по стената. – Искаш да спася тази планета? Тогава ми помогни! Обясни ми какво изричам погрешно!

– *Въпросът не е в това какво казваш.*

– Но...

Отеца на Бурята внезапно потръпна. Светкавица запулсира през трептящия му образ и изпълни стаята на Гавилар с електрическо сияние. Синьото заскрежи килимите, чистата светлина се отрази в стъклените врати на балкона.

После Отеца на Бурята изкрещя. Гръмовен вик, изпълнен с агония.

– Какво? – Гавилар се отдръпна. – Какво стана?

– *Един Вестител... един Вестител е мъртъв... Не. Не съм готов... Клетвеното съглашение... Не! Те не бива да виждат. Не бива да узнават...*

– Мъртъв ли? Загинал е. Каза, че вече са мъртви! Твърдеше, че са в Преизподнята!

Отеца на Бурята затрепери, после от появилите се вълни изникна лице. Оформиха се две очи като дупки в буря и облаци, които се виеха спираловидно около тях, водещи към дълбините им.

– Ти си ме излъгал – осъзна Гавилар. – Излъгал си ме?

– *О, Гавилар. Има толкова много неща, които не знаеш. За толкова много неща правиш предположения. И двете нямат допирни точки. Като пътища към градове в противоположни посоки.*

Очите му привлякоха Гавилар напред, за да го завладеят и погълнат. Той... той виждаше бури, безкрайни бури, а светът беше толкова крехък. Малка синя точица на фона на безкрайно черно платно.

Отеца на Бурята умееше да лъже?

– Рестарес – прошепна Гавилар. – Той... наистина ли е Вестител?

– Да.

Гавилар усети студ, сякаш стоеше наскреда силна буря, а през кожата му се процеждаше лед. И търсеше сърцето му. Тези очи...

– Кой си ти? – прошепна Гавилар дрезгаво.

– *Най-големият глупак от всички* – въздъхна Отеца на Бурята. – СБОГОМ, ГАВИЛАР. ВИДЯХ БЕГЛО КАКВО ПРЕДСТОИ. НЯМА ДА ГО ПРЕДОТВРАТЯ.

– Какво? Какво предстои?

– ТВОЯТ ЗАВЕТ.

Вратата се отвори с трясък. Появи се Садеас, лицето му беше зачервено от бързане.

– Убиец – съобщи той и махна на облечения във Вълшебна броня Теарим да влезе. – Идва насам, избива стражите. Трябва да те облечем в Бронята ти. Теарим, свали я. Трябва да защитим краля.

Гавилар го погледна зашеметен.

После думата го проряза.

Убиец.

*Предаден съм*, помисли си той и установи, че не е изненадан. Все някой щеше да посегне на живота му.

Но кой?

– Гавилар! – изкрещя Садеас. – Облечи Бронята! Убиецът идва.

– Теарим може да се разправи с него, Торол – отвърна Гавилар. – Един убиец, какво толкова?

– Вече е убил десетки – предупреди го Садеас. – Трябва да те вкараме в Бронята за всеки случай. Може да вземеш моята, но оръжейниците ми все още не са я донесли.

– Донесъл си своята Броня на пира?

– Да, разбира се. Нямам доверие на паршендите. Вземи пример от мен. Ако се доверяваш прекалено много, някой ден може да те убият.

От далечината долетяха писъци. Теарим, предан както винаги, започна да сваля Бронята, за да я облече Гавилар.

– Твърде бавно – процеди Садеас. – Трябва да спечелим време. Дай ми одеждите си.

Гавилар се поколеба, после погледна приятеля си в очите.

– Би го направил?

– Вложих твърде много усилия, за да те поставя на този трон, Гавилар – отвърна Садеас мрачно. – Няма да позволя да останат напразни.

– Благодаря – каза Гавилар.

Садеас сви рамене и навлече одеждите, докато Теарим помагаше на Гавилар да се облече. Който и да беше този наемен убиец, щеше да бъде надвит от Броненосец.

Гавилар погледна към Отеца на Бурята, но блясъкът му го нямаше.

Духчетата не лъжеха. Не можеха. Беше научил това... от Отеца на Бурята.

*Кръв на предците ми*, помисли си Гавилар, докато Бронята се закрепваше около краката му. *За какво друго ме е излъгал?*

\* \* \*

Гавилар падаше.

И докато падаше, осъзна, че това е краят. Неговият край.

Прекъснат завет. Един убиец, който се движеше с неземна грация, стъпваше по стени и тавани, владееше Светлината, извираща от самите бури.

Гавилар се удари в земята, заобиколен от отломките на балкона, и пред очите му се разстели белота. Тялото не го болеше. Изключително лош знак.

*Тайдакар, помисли си той, докато пред него се издигаше силует, обгърнат в сянка в нощния въздух. Само Тайдакар може да изпрати убиец, способен на такива неща.*

Гавилар се закашля, когато фигурата се извиси над него.

– Очаквах те... да дойдеш.

Убиецът коленичи пред него, макар че Гавилар виждаше единствено сенки. След това... убиецът направи нещо, което Гавилар не разбираше, и засия като сфера.

– Можеш да кажеш... на Тайдакар... че е закъснял много... – прошепна Гавилар.

– Не знам кой е той – процеди убиецът едва разбираемо.

Мъжът бе вдигнал ръката си настрани. Призоваваше Вълшебния си меч.

Край. Зад убиеца се появи ореол, корона от блестяща светлина. Отеца на Бурята.

– *Не аз причиних това* – прогърмя в главата му Отеца на Бурята. – *Не знам дали това ти носи покой в последните ти мигове, Гавилар.*

Но...

– Кой тогава...? – изпъшка Гавилар. – Рестарес? Садеас? Не съм и помислял...

– Моите господари са паршендите – рече убиецът.

Гавилар примигна и отново фокусира поглед върху мъжа, докато Острието му се оформяше. Бури небесни... това беше Мечът на Йезриен, нали? Какво се случваше?

– Паршендите? В това няма логика.

– *Провалът е и мой, и твой* – каза Отеца на Бурята. – *Ако опитам отново, ще го направя по различен начин. Мислех, че... семейството ти...*

Семейството му. В този миг Гавилар видя как заветът му се руши. Той умираше.

Бурите да го отнесат! Той умираше. Какво значение имаше останалото? Не можеше да умре. Не можеше...

Трябваше да остане вечен...

*Поканил съм врага да се върне, осъзна той. Краят идва. И моето семейство, моето кралство ще бъде унищожено, без да се бори. Освен ако...*

С трепереща ръка той извади сфера от джоба си. Оръжието. Нуждаеха се от него. Синът му... не, синът му нямаше да се справи с такава сила... нуждаеха се от воин. Истински воин. Онзи, когото Гавилар се стараеше да потисне от чист страх и едва се осмеляваше да си го признае дори когато приближаваше сетният му дъх.

Далинар. Бурите да са им на помощ, стигна се до Далинар.

Гавилар протегна сферата към Отеца на Бурята, погледът му се замъгли. Беше му... трудно... да мисли...

– Трябва да я вземеш – прошепна Гавилар на Отеца на Бурята. – Те не бива да я получат. Кажи... кажи на брат ми... че трябва да намери най-важните думи, които човек може да изрече...

– *Не* – отвърна Отеца на Бурята, макар че една ръка взе сферата. – *Не и той. Съжалявам, Гавилар. Веднъж допуснах тази грешка. Никога повече няма да се доверя на семейството ти.*

Гавилар изстена от болка – не в тялото, а в душата. Провали се. Доведе всички до гибел. С ужас осъзна, че именно това беше неговият завет.

Така Гавилар Колин, потомъкът на Вестителите, умря. Както се случва с всички хора накрая.

Сам.